

แนวทางการประเมินค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

ข้อ	รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	เกณฑ์การให้คะแนน
1	มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	1.1 ร่วมกิจกรรมเข้าแถว ยืนตรง เคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ	1 = เข้าร่วมกิจกรรมบางครั้งและต้องร้องขอ 2 = เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งและต้องร้องขอ 3 = เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ 4 = เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจและเป็นแบบอย่างที่ดี
		1.2 ร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา ที่ตนนับถือ	1 = เข้าร่วมกิจกรรมบางครั้งและต้องร้องขอ 2 = เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งและต้องร้องขอ 3 = เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ 4 = เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจและเป็นแบบอย่างที่ดี
		1.3 ร่วมกิจกรรมวันสำคัญที่เกี่ยวกับการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	1 = เข้าร่วมกิจกรรมบางครั้งและต้องร้องขอ 2 = เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งและต้องร้องขอ 3 = เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ 4 = เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจและเป็นแบบอย่างที่ดี
2	ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน	2.1 ประพฤติ ปฏิบัติตนตามความเป็นจริงที่แสดงถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ยอมรับผลการกระทำของตนเองและผู้อื่น	1 = ประพฤติตนตรงตามความเป็นจริงบ้าง แต่ให้ข้อมูลไม่ตรงตามความเป็นจริงและไม่ยอมรับเมื่อกระทำผิด 2 = ประพฤติตนตรงตามความเป็นจริง แต่ให้ข้อมูลคลาดเคลื่อน และไม่ยอมรับเมื่อกระทำผิด 3 = ประพฤติตนตรงตามความเป็นจริงให้ข้อมูลตรงตามความเป็นจริงยอมรับเมื่อกระทำผิดเสมอ 4 = ประพฤติตนตรงตามความเป็นจริงให้ข้อมูลตรงตามความเป็นจริงยอมรับเมื่อกระทำผิดเสมอและเป็นแบบอย่างที่ดีได้
		2.2 เสียสละกำลังกาย ทรัพย์ สติปัญญา ในการช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม	1 = เสียสละกำลังกาย ทรัพย์ สติปัญญา ในการช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมบางโอกาส 2 = เสียสละกำลังกาย ทรัพย์ สติปัญญา ในการช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมทุกครั้งเมื่อร้องขอ 3 = เสียสละกำลังกาย ทรัพย์ สติปัญญา ในการช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมทุกครั้งด้วยความสมัครใจ 4 = เสียสละกำลังกาย ทรัพย์ สติปัญญา ในการช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมด้วยความสมัครใจและเป็นแบบอย่างที่ดี
		2.3 ควบคุมตนเองเมื่อประสบความยากลำบากและไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย	1 = ไม่สามารถควบคุมตนเองได้เมื่อประสบความยากลำบาก ทำให้เกิดความเสียหาย 2 = ควบคุมตนเองได้เมื่อประสบความยากลำบาก แต่ยังคงเกิดความเสียหาย 3 = ควบคุมตนเองได้เมื่อประสบความยากลำบาก และไม่เกิดความเสียหาย 4 = ควบคุมตนเองได้เมื่อประสบความยากลำบาก และเป็นแบบอย่างที่ดี

ข้อ	รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	เกณฑ์การให้คะแนน
3	กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	3.1 รู้จักบุญคุณพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู บาอาจารย์ และผู้มีพระคุณ	1 = ไม่แสดงความเคารพรัก ไม่เชื่อฟังพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู บาอาจารย์และผู้มีพระคุณ 2 = แสดงความเคารพรัก ไม่เชื่อฟังพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู บาอาจารย์และผู้มีพระคุณเป็นบางครั้ง 3 = แสดงความเคารพรัก ไม่เชื่อฟังพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู บาอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกครั้ง 4 = แสดงความเคารพรัก ไม่เชื่อฟังพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู บาอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกครั้งและเป็นแบบอย่างที่ดี
		3.2 เอาใจใส่ ดูแลช่วยเหลือภารกิจการทำงาน ปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนที่ถูกต้องเหมาะสม	1 = ไม่เอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือภารกิจการทำงาน ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งสอน 2 = เอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือภารกิจการทำงาน ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งสอนบ้าง 3 = เอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือภารกิจการทำงาน ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งสอนที่ถูกต้องและเหมาะสมทุกครั้ง 4 = เอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือภารกิจการทำงาน ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งสอนถูกต้องและเหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดี
		3.3 ตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์และผู้มีพระคุณ	1 = ตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์และผู้มีพระคุณ 2 = ตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์และผู้มีพระคุณเป็นที่ยอมรับ 3 = ตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์และผู้มีพระคุณเป็นที่ยอมรับและมีชื่อเสียง 4 = ตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์และผู้มีพระคุณเป็นที่ยอมรับ มีชื่อเสียงและเป็นแบบอย่างที่ดี
4	ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม	4.1 แสวงหาความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม	1 = แสวงหาความรู้ทางตรงเพียงอย่างเดียว 2 = แสวงหาความรู้ทางตรงและทางอ้อมเมื่อได้รับมอบหมายเท่านั้น 3 = แสวงหาความรู้ทางตรงและทางอ้อมด้วยตนเอง 4 = แสวงหาความรู้ทางตรงและทางอ้อมด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างที่ดี
		4.2 มุ่งมั่นตั้งใจเพียรพยายามในการศึกษาและปฏิบัติงาน	1 = ตั้งใจในการศึกษาและปฏิบัติงานน้อย 2 = มุ่งมั่นตั้งใจในการศึกษาและปฏิบัติงาน 3 = มุ่งมั่นตั้งใจ เพียรพยายามในการศึกษาและปฏิบัติงาน 4 = มุ่งมั่นตั้งใจ เพียรพยายามในการศึกษาและปฏิบัติงานจนเป็นแบบอย่างที่ดี
		4.3 แก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งใหม่ๆจนบรรลุผลสำเร็จ	1 = แก้ปัญหาได้ 2 = แก้ปัญหา และพยายามพัฒนาสิ่งใหม่ๆ 3 = แก้ปัญหา และพัฒนาสิ่งใหม่ๆ ได้ 4 = แก้ปัญหา พัฒนาสิ่งใหม่ๆ และเป็นแบบอย่างที่ดี

ข้อ	รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	เกณฑ์การให้คะแนน
5	รักษาวัฒนธรรม ประเพณีไทย อันงดงาม	5.1 เข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมที่เป็นไทย	1 = เข้าร่วมกิจกรรมบางครั้งและต้องร้องขอ 2 = เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งและต้องร้องขอ 3 = เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ 4 = เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจและเป็นแบบอย่างที่ดี
		5.2 ภาคภูมิใจในความเป็นไทย	1 = ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง 2 = ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องและเลือกใช้สินค้าไทย 3 = ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง เลือกใช้สินค้าไทยและแสดงกิริยามารยาทไทยอย่างสม่ำเสมอ 4 = ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง เลือกใช้สินค้าไทยและแสดงกิริยามารยาทไทยจนเป็นแบบอย่างที่ดี
		5.3 อนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันงดงาม	1 = มีความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรมและประเพณีไทย 2 = เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณีไทย 3 = มีความรู้ ความเข้าใจและเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณีไทย 4 = ปฏิบัติตนและอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทยจนเป็นแบบอย่างที่ดี
6	มีศีลธรรม รักษาความสัตย์หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน	6.1 ประพฤติตนตามหลักศีลธรรมอันดีงาม	1 = ปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ 2 = ปฏิบัติตนและเข้าร่วมกิจกรรมของศาสนาที่ตนนับถือ 3 = ปฏิบัติตนและเข้าร่วมกิจกรรมของศาสนาที่ตนนับถือด้วยความสมัครใจ 4 = ปฏิบัติตนและเข้าร่วมกิจกรรมของศาสนาที่ตนนับถืออย่างสม่ำเสมอจนเป็นแบบอย่างที่ดี
		6.2 ปฏิบัติโดยยึดตามกติกาคือข้อตกลง/กฎระเบียบของสถานศึกษา	1 = ไม่ปฏิบัติตามกติกาคือข้อตกลงกฎระเบียบของสถานศึกษา 2 = ปฏิบัติตนโดยยึดมั่นตามกติกาคือข้อตกลงกฎระเบียบของสถานศึกษาเมื่อถูกร้องขอ 3 = ปฏิบัติตนโดยยึดมั่นตามกติกาคือข้อตกลงกฎระเบียบของสถานศึกษาด้วยความสมัครใจ 4 = ปฏิบัติตนและเข้าร่วมกิจกรรมของศาสนาที่ตนนับถืออย่างสม่ำเสมอจนเป็นแบบอย่างที่ดี
		6.3 หวังดี โอบอ้อมอารี ช่วยเหลือผู้อื่นตามโอกาส	1 = หวังดี โอบอ้อมอารี ช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อถูกร้องขอ 2 = หวังดี โอบอ้อมอารี ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความสมัครใจ 3 = หวังดี ชักชวนให้ผู้อื่นมีจิตใจโอบอ้อมอารีช่วยเหลือผู้อื่น 4 = หวังดี ชักชวนให้ผู้อื่นมีจิตใจโอบอ้อมอารีช่วยเหลือผู้อื่นจนเป็นแบบอย่างที่ดี

ข้อ	รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	เกณฑ์การให้คะแนน
6		6.4 ให้ แบ่งปัน เอื้อเฟื้อ และช่วยเหลือผู้อื่น	<p>1 = ไม่ให้ ไม่แบ่งปัน ไม่เอื้อเฟื้อ ไม่ช่วยเหลือผู้อื่น</p> <p>2 = ให้ แบ่งปันเอื้อเฟื้อ และช่วยเหลือผู้อื่นเป็นบางครั้ง</p> <p>3 = ให้ แบ่งปันเอื้อเฟื้อ และช่วยเหลือผู้อื่นเป็นประจำ</p> <p>4 = ให้ แบ่งปันเอื้อเฟื้อ และช่วยเหลือผู้อื่นเป็นประจำและเป็นแบบอย่างที่ดี</p>
7	เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง	7.1 เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	<p>1 = ไม่เข้าร่วมกิจกรรม</p> <p>2 = เข้าร่วมกิจกรรมเมื่อถูกร้องขอ</p> <p>3 = เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ</p> <p>4 = เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจและเป็นแบบอย่างที่ดีทุกกิจกรรม</p>
		7.2 เคารพสิทธิของผู้อื่น	<p>1 = รู้และเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่</p> <p>2 = ปฏิบัติตนตามสิทธิของตนเอง</p> <p>3 = ปฏิบัติตนตามหน้าที่และสิทธิตนเอง</p> <p>4 = ปฏิบัติตนตามหน้าที่และเคารพสิทธิผู้อื่นและเป็นแบบอย่างที่ดี</p>
		7.3 ปฏิบัติตนตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	<p>1 = รู้และเข้าใจในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p> <p>2 = ยอมรับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p> <p>3 = ปฏิบัติตนตามบทบาทและหน้าที่ในฐานะสมาชิกของสังคมภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p> <p>4 = รับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติตามสังคมภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p>
8	มีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จัก เคารพผู้ใหญ่	8.1 ตรงต่อเวลา	<p>1 = เข้าห้องเรียน/ส่งงานไม่ตรงเวลาทุกครั้ง</p> <p>2 = เข้าห้องเรียน/ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนดบางครั้ง</p> <p>3 = เข้าห้องเรียน/ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนดเป็นส่วนใหญ่</p> <p>4 = เข้าห้องเรียน/ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนดและเป็นแบบอย่างที่ดี</p>
		8.2 ประพฤติตรงตามคำสั่งหรือข้อบังคับของสถานศึกษา	<p>1 = แต่งกายไม่ถูกระเบียบเป็นประจำ</p> <p>2 = แต่งกายถูกระเบียบเป็นบางครั้ง</p> <p>3 = แต่งกายถูกระเบียบเป็นประจำ</p> <p>4 = แต่งกายถูกระเบียบเป็นประจำและเป็นแบบอย่างที่ดี</p>
		8.3 เคารพและนอบน้อมต่อผู้ใหญ่	<p>1 = เคารพ นอบน้อมต่อผู้ใหญ่</p> <p>2 = เคารพ นอบน้อมต่อผู้ใหญ่อย่างสม่ำเสมอ</p> <p>3 = ชักชวน ให้ผู้อื่นเคารพ นอบน้อมต่อผู้ใหญ่</p> <p>4 = เคารพ นอบน้อมต่อผู้ใหญ่และเป็นแบบอย่างที่ดี</p>

ข้อ	รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	เกณฑ์การให้คะแนน
9	มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ	9.1 คิดดี พูดดี ทำดี	1 = พูดดี/ทำดีเมื่อถูกร้องขอ 2 = พูดดี/ทำดี บางครั้ง 3 = พูดดี/ทำดีด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ 4 = พูดดี/ทำดีด้วยตนเองทุกครั้งและเป็นแบบอย่างที่ดี
		9.2 สุขภาพ เรียบร้อย อ่อนน้อมถ่อมตน ตามสถานภาพและกาลเทศะ	1 = สุขภาพ เรียบร้อย อ่อนน้อมถ่อมตน 2 = สุขภาพ เรียบร้อย อ่อนน้อมถ่อมตนบางครั้ง 3 = สุขภาพ เรียบร้อย อ่อนน้อมถ่อมตนด้วยตนเองอย่าง สม่ำเสมอ เหมาะสมตามกาลเทศะ 4 = สุขภาพ เรียบร้อย อ่อนน้อมถ่อมตนมีสัมมาคารวะ เหมาะสมตามกาลเทศะอย่างสม่ำเสมอและเป็น แบบอย่างที่ดี
		9.3 รอบคอบเหมาะสมกับวัยสถานการณ์ และ บทบาทของตนเองตามแนวพระราชดำรัสฯ	1 = รอบคอบ/เหมาะสมตามวัยเมื่อถูกร้องขอ 2 = รอบคอบ/เหมาะสมตามวัยบางครั้ง 3 = รอบคอบ/เหมาะสมตามวัย อย่างสม่ำเสมอ 4 = รอบคอบ/เหมาะสมตามวัยอย่างสม่ำเสมอ และเป็น แบบอย่างที่ดีตามแนวพระราชดำรัสฯ
10	รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงตามพระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวฯ รู้จักออมไว้ใช้ เมื่อจำเป็น มีไว้พอกิน พอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่าย จำหน่ายและพร้อมที่จะ ขยายกิจการเมื่อมีความ พร้อมเมื่อมีภูมิคุ้มกัน	10.1 ใช้วัสดุถูกต้องพอเพียงและเหมาะสม กับงาน	1 = ใช้วัสดุไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมกับงานและสิ้นเปลือง 2 = ใช้วัสดุถูกต้อง เหมาะสมกับงานแต่ไม่เกิดประโยชน์ 3 = ใช้วัสดุถูกต้อง เหมาะสมกับงานและเกิดประโยชน์ 4 = ใช้วัสดุถูกต้อง เหมาะสมกับงานและเกิดประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
		10.2 เก็บออมถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของให้ เกิดประโยชน์คุ้มค่า	1 = เก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สินเมื่อถูกร้องขอ 2 = เก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สินด้วยความสมัครใจ 3 = เก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สินให้เกิดประโยชน์อย่าง สม่ำเสมอ 4 = เก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สินให้เกิดประโยชน์อย่าง สม่ำเสมอโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
		10.3 ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย สำเร็จตามกำหนดโดยคำนึงถึงความ ปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	1 = ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายเมื่อถูกร้องขอ 2 = ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายแต่ไม่สำเร็จตามที่ กำหนดหรือปฏิบัติงานสำเร็จตามกำหนดแต่ไม่ได้ คำนึงถึงคุณภาพของงาน 3 = ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามที่กำหนด หรือปฏิบัติงานสำเร็จตามกำหนดอย่างมีคุณภาพโดย คำนึงถึงความปลอดภัยของตนเอง 4 = ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามที่กำหนด หรือปฏิบัติงานสำเร็จอย่างมีคุณภาพโดยคำนึงถึง ความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

ข้อ	รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	เกณฑ์การให้คะแนน
11	มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละเอียดเกรงกลัวต่อบาปตามหลักศาสนา	11.1ดูแล รักษาสุขภาพร่างกายตามสุขอนามัย	1 = แต่งกายไม่สะอาด ไม่ดูแลรักษาสุขอนามัย 2 = แต่งกายสะอาดแต่ไม่รักษาสุขอนามัย 3 = แต่งกายสะอาดรักษาสุขอนามัย 4 = แต่งกายสะอาดรักษาสุขภาพร่างกายตามหลักสุขอนามัย
		11.2ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข	1 = เกี่ยวข้องกับอบายมุข 2 = จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงเฝ้าระวัง(เคยเกี่ยวข้องกับอบายมุข) 3 = ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข และใช้เวลาว่างอย่างมีคุณค่า 4 = ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุขใช้เวลาว่างอย่างมีคุณค่าและชักชวนเพื่อนให้ห่างไกลอบายมุข
		11.3ไม่นำทรัพย์สิน ของผู้อื่นเป็นของตนเอง	1 = นำทรัพย์สินของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง 2 = ไม่นำทรัพย์สินของผู้อื่นเป็นของตนเอง 3 = ไม่นำทรัพย์สินของผู้อื่นเป็นของตนเองและดูแลทรัพย์สินของผู้อื่น 4 = ไม่นำทรัพย์สินของผู้อื่นเป็นของตนเอง ดูแลทรัพย์สินของผู้อื่นและส่วนรวม
		11.4หลีกเลี่ยงแหล่งมั่วสุ่ม	1 = อยู่ในแหล่งมั่วสุ่ม และเกี่ยวข้องกับอบายมุข 2 = หลีกเลี่ยงแหล่งมั่วสุ่ม ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข 3 = หลีกเลี่ยงแหล่งมั่วสุ่ม ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุขโดยใช้เวลาว่างอย่างมีคุณค่า 4 = หลีกเลี่ยงแหล่งมั่วสุ่ม ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุขโดยใช้เวลาว่างอย่างมีคุณค่าและชักชวนเพื่อนห่างไกลจากแหล่งมั่วสุ่มและอบายมุข
12	คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง	12.1มีจิตอาสา อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม	1 = บำเพ็ญประโยชน์ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวมเมื่อถูกร้องขอ 2 = บำเพ็ญประโยชน์ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวมเป็นครั้งคราว 3 = บำเพ็ญประโยชน์ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวมอย่างสม่ำเสมอ 4 = บำเพ็ญประโยชน์ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวมอย่างสม่ำเสมอโดยไม่หวังผลประโยชน์และเป็นแบบอย่างที่ดี
		12.2 เสียสละความสุขส่วนตัว เพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่น	1 = เสียสละความสุขส่วนตัว เพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่นเมื่อถูกร้องขอ 2 = เสียสละความสุขส่วนตัว เพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่นเป็นครั้งคราว 3 = เสียสละความสุขส่วนตัว เพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ 4 = เสียสละความสุขส่วนตัว เพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความสมัครใจและเป็นแบบอย่างที่ดี